

Plats och tid: Brisen / Grynnan Kommunhuset Strömsvik, 2025-01-27, 08:15:00

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Nr	Dnr	Ärende	Föredragande och ca tid
1	Nämnd.2025.1	Information till KS-SOU Patientsäkerhetsberättelse 2024 Ekonomi Personlig assistans på entreprenad Utredning LSS-boende Bemanningsprojektet nuläge Information från verksamhetsområde Årsplanering & kontaktpolitiker 2025	 Charlie Hallingström & Freddy Wiman kl. 8.15 Jonas Persson kl. 8.45 Linda Andersson kl. 9.15 John Hansson kl. 9.45 Jenny Särnlind Cederlund kl. 10.15 Maria Frisäter
2	KLK.2025.3	Ekonomisk uppföljning	underlag kommer senare
3	KS-SO.2025.2	Patientsäkerhetsberättelse 2024	underlag kommer senare
4	KS-SO.2025.3	Årsplanering och kontaktpolitiker stöd- och omsorg 2025	
5	KS-SO.2025.4	Strukturella förändringar LSS	

Per Hanö (SD)
Ordförande

Jasmina Kovacevic
Sekreterare

(1)

Nämnd.2025.1

Information till KS-SOU

Patientsäkerhetsberättelse 2024

Ekonomi

Personlig assistans på entreprenad

Utredning LSS-boende

Bemanningsprojektet nuläge

Information från verksamhetsområde

Årsplanering & kontaktpolitiker 2025

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Justerare

.....

.....

(1)

Nämnd.2025.1

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

(2)

KLK.2025.3

Ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

(3)

KS-SO.2025.2

Patientsäkerhetsberättelse 2024

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

(4)

KS-SO.2025.4

Strukturella förändringar LSS

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Verksamhetsområde stöd och omsorg

John Hansson

Utvecklingspedagog

Tel: 0123-191 00

E-post: john.hansson@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens stöd- och
omsorgsutskott

Strukturella förändringar LSS

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Förvaltningen får i uppdrag att omedelbart genomföra processen för att avveckla de tre satellitlägenheterna på Storgatan 33.

Ärendebeskrivning

Enligt den genomförda översynen av boenden enligt LSS framgår att behovet av gruppboendestäder förväntas minska framöver. Ett eventuellt tillskott av nya brukare kommer i allt större utsträckning att kräva serviceboenden. De nuvarande boende på Övre och Nedre Norrbacka blir äldre och kommer på sikt att behöva mer anpassade och tillgängliga boendemiljöer. Enligt rapporten från PwC:s genomlysning är en av orsakerna till den ekonomiska situationen att kommunen har små boenden enligt LSS.

För tre individer som idag bor på Storgatan 33 är en flytt möjlig, då uppsägningstiden är tre månader och lediga platser finns på andra enheter. Risk- och konsekvensanalyser ska genomföras för att säkerställa att flytten sker på ett tryggt och säkert sätt. De övriga fyra individerna kan bo kvar på Storgatan 33 fram till att hyresavtalet löper ut den 31 december 2026. Fram till dess kommer förvaltningen att få en tydligare bild av behovet av gruppboendestäder i framtiden. Beslut om eventuell avveckling av Storgatan 33 bordläggs till 2026.

Beslutet skickas till

Socialchef

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Maria Frisäter
Socialchef

Strukturella förändringar LSS

Boendialternativ för vuxna enligt LSS

Insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt LSS kan utformas som en gruppboende eller serviceboende. Det finns även en boendeform som heter annan särskilt anpassad bostad. En bostad för vuxna enligt LSS, kan vara utformad på olika sätt. I huvudsak beskrivs tre former av bostäder i förarbetena till lagstiftningen:

- gruppboende
- serviceboende
- annan särskilt anpassad bostad

I gruppboende och serviceboende ingår fast bemanning och omvårdnad, vilket däremot inte ingår i boendeformen annan särskilt anpassad bostad. Alla dessa typer av bostäder är den enskildes hem.

Verksamheter enligt LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av lagen. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Därför är det också viktigt att bostaden ligger i en miljö som ger de boende förutsättningar att delta aktivt i samhällslivet.

Liten grupp personer i bostaden

I förarbetena till LSS framhålls att antalet boende i en gruppboende bör vara litet. För vissa personer med omfattande funktionsnedsättning är det särskilt viktigt att antalet kontakter i den närmaste miljön är begränsat. I förarbetena framhålls också att ett positivt socialt samspel med andra är ett nödvändigt inslag för ett gott liv i en gruppboende. För att stärka och utveckla samspelet i gruppboenden krävs att gruppen som delar gemensamma utrymmen inte är för stor. Den bör inte vara större än att den enskilde kan få en social roll i gruppen, knyta vänskapsband och kunna förstå och förutsäga de andras reaktioner.

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd finns rekommendationer om antal boende i gruppboende respektive serviceboende. Där anges att i regel endast tre till fem personer bör bo i en gruppboende. Ytterligare någon boende bör kunna accepteras, men endast under förutsättning att samtliga personer som bor i gruppboenden tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Antalet boende i en serviceboende bör vara så begränsat att serviceboendet integreras i bostadsområdet och en institutionell boendemiljö undviks.

Utformning av bostaden

En bostad med särskild service är personens hem och det ställer särskilda krav på bostadsstandarden. I förarbetena till LSS uttalas att huvudregeln bör vara att de generella byggbestämmelser som gäller för bostäder i allmänhet, också ska gälla för lägenheter i en gruppboende. I förarbetena till LSS framgår att gruppboende bör ligga i vanliga bostadsområden. För att undvika en institutionell miljö bör en bostad med särskild service för vuxna enligt LSS inte ligga i nära anslutning till en annan sådan bostad, eller andra bostäder som inte är ordinära så som till exempel korttidshem eller särskilda boendeformer för äldre personer. Som regel bör en bostad med särskild service för vuxna inte heller samlokaliseras med lokaler för daglig verksamhet.

Tillgång till gemensamhetslokaler

Bostadens utformning kan skilja sig åt mellan en gruppboende och en serviceboende. I förarbetena till LSS anges angående gruppboende att de gemensamma utrymmena bör placeras så att de kan fungera som den samlande punkten för de boende. Ytorna bör vara dimensionerade så att alla som bor i gruppboenden kan delta samtidigt i olika aktiviteter.

Gruppboendens gemensamhetslokaler bör

- ligga i nära eller direkt anslutning till de enskilda lägenheterna
- vara lätta att nå
- vara till för dem som bor i gruppboenden och tjänstgörande personal
- endast kunna nyttjas av andra på de boendes villkor.

Den som bor i en gruppboende bör kunna komma till gemensamma utrymmen utanför sin dörr. Gemensamhetsutrymmet delas med övriga personer som bor i gruppboenden och där ges möjlighet att äta tillsammans med de övriga för den som vill.

Även serviceboende har gemensamma utrymmen för service och gemenskap. Den som bor i serviceboende kan behöva gå en kort sträcka för att komma till gemensamhetsutrymmen.

Gemensamhetslokalerna kan ses som ett komplement till de egna lägenheterna och kan erbjuda möjligheter till samvaro och aktiviteter utifrån önskemål och intressen.

Referenser:

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:9) om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

www.kunskapsguiden.se

Kartläggning av de enskildas boendestandard i relation till behov

Inledningsvis av denna översyn har en kartläggning gjorts för att på individnivå bedöma huruvida varje enskild person idag bor på ett sätt som är lämpligt utifrån behov av fysisk tillgänglighet och nära tillgång till personal. Denna kartläggning har påvisat att det idag finns flera individer som skulle behöva ett mer fysiskt tillgängligt boende än vad de har idag. Det har framkommit att det finns individer som idag bor i serviceboende men som egentligen har behov av en närmare tillgång till personal. Det finns också något omvänt exempel där någon individ idag bor i gruppboende men där behovet egentligen kunde vara bostad i serviceboende.

Nuvarande boenden i Valdemarsviks kommun

Övre Norrbacka (socialpsykiatri)

Övre Norrbacka är ett serviceboende där det idag är 7 personer som får insatser genom serviceboendet. Här finns också gemensamhetsutrymmen i en lägenhet på samma område.

Den gemensamma lägenheten fungerar idag också som en samlingsplats (Träffpunkten) till några andra, av verksamheten kända, individer som bor i ordinarie boende och kanske har insatsen boendestöd. Den lösningen är inte optimal eftersom serviceboendets gemensamma lokal ska finnas enbart för de som bor inom ramen för serviceboendet. Det pågår just nu en översyn i hur utformningen av framtidens Träffpunkt ska se ut i Valdemarsviks kommun där bland annat åsikter från brukare inhämtats.

I servicebostaden så finns det 4 enskilda som har behov av ett mer tillgängligt boende vad gäller såväl fysisk tillgänglighet som närmare tillgång till personal. Övriga 3 har en boendeform väl anpassat efter deras behov.

Nedre Norrbacka

Nedre Norrbacka är ett serviceboende där det idag är 7 personer som får insatser genom serviceboendet. Här finns gemensamhetsutrymmen i en lägenhet på samma område. Idag bedöms denna verksamhet vara tillräckligt ändamålsenlig för de behov som finns.

Båda verksamheterna på Norrbacka är förlagda i den äldre delen av Norrbacka och hyrs av extern fastighetsägare. En fördel med att ha just dessa verksamheter här är tillgången till lediga lägenheter, vilket gör att tid mellan beslut och verkställighet kan vara kort.

Gamla Landsvägen

Gamla Landsvägen är en gruppboende med 5 lägenheter. I dagsläget så är samtliga 5 lägenheter bebodda. Av dessa 5 individer så skulle en individ kunna bo på ett serviceboende.

Fastigheten är byggd på 90-talet med den standard som rådde då. Det är kommunens fastighet. Lokalerna har i grunden goda förutsättningar för att bedriva verksamhet i men skulle behöva ses över utifrån dagens krav på tillgänglighet och behov av personalutrymmen.

Storgatan 33

Storgatan 33 är en gruppboende med 4 lägenheter + 3 lägenheter som ligger i samma trapphus.

Av de fyra individer som bor på gruppboendet så har en ett behov som skulle kunna tillgodoses på ett serviceboende. Övriga tre individer har en boendeform som är väl anpassat efter deras behov.

Två av de individer som bor i servicelägenheter har behov av en gruppboende med bättre närhet till personal. Den tredje personen har en boendeform som är anpassat efter hans behov

Verksamhetens lokaler hyrs av extern fastighetsägare. Kommunens kontrakt med hyresvärden för själva gruppboendet upphör den 31 december 2026. Uppsägningstiden är 9 månader. Övriga lägenheter har tre månaders uppsägningstid.

Brogatan

Brogatan är en gruppboende med 5 lägenheter. I dagsläget så bor endast 3 individer där vilket innebär att vi har 2 tomma platser. Fastigheten är byggd på 90-talet med den standard som rådde då. Det är kommunens fastighet. Lokalerna har i grunden goda förutsättningar för att bedriva verksamhet i men skulle behöva ses över utifrån dagens krav på tillgänglighet och behov av personalutrymmen. Idag har Brogatan en inriktning för äldreboende.

Framtida behov av boenden

Förvaltningens bedömning är att antalet personer (netto) med behov av LSS-boende inte kommer att öka framöver. Målgruppen som idag bor i bostad med särskild service har en hög medelålder vilket gör att behovet av antal boenden kan förändras under kort tid.

Under 2022 gjordes en översyn av framtida behov av boende, vilken uppdaterades med aktuella siffror för 2024.

Översynen visade att det fanns 5 - 10 individer som är unga vuxna eller i övre tonåren och som kan komma att ansöka och få beslut om bostad med särskild service enligt LSS inom de närmaste åren. Det finns idag också några individer som har boendestöd men som, om de skulle ansöka om bostad enligt LSS, troligen skulle få det. Dessa individer har i så fall ett behov av serviceboende.

Något konkret antal är omöjligt att veta och svårt att uppskatta. Förutsättningar att beräkna och prognostisera behov hos personer med funktionsnedsättning är lite svårare än inom till exempel äldreomsorgen. Personer med funktionsnedsättning bor till exempel ofta kvar i föräldrahemmet längre än andra unga vuxna.

Även PwC anger i rapporten att en ökning inte är trolig, dock påpekar de att deras bedömning endast görs utifrån den demografiska utvecklingen.

Önskat framtida läge utifrån olika scenarier

Behovet är ändamålsenliga boenden i lämplig storlek och utformning som kan tillgodose målgruppens behov och medarbetarnas arbetsmiljö samt rätt antal lägenheter för att möta aktuella behov. Viss överbyggnad i antal lägenheter är önskvärt då risken att de inte nyttjas är låg samt att nivån på vite för ej verkställda beslut är hög. Bristen på boenden enligt LSS är hög i många kommuner vilket gör att boenden skulle kunna erbjudas till annan kommun.

Avveckla både gruppboenden och serviceboenden på Storgatan 33

I rapporten från PwC anger de att kommunens boenden är för små med tanke på att få en ekonomi i balans. En tanke kan vara att utveckla boendet på Brogatan och Gamla Landsvägen med ytterligare en lägenhet så att där skulle finnas 6 lägenheter på respektive plats samt avveckla Storgatan 33. Rekommendationen för att gruppboenden enligt LSS ska vara små (3 - 5 lägenheter) finns men när enskilda aktörer söker tillstånd hos IVO för att driva sådan verksamhet är det 6 lägenheter som är högsta norm. Hyrorna är dyra på Storgatan 33 i jämförelse med övriga LSS boenden i kommunen.

I takt med att fler och fler individer på Brogatan och på Gamla Landsvägen blir äldre så kommer vi att på sikt få lediga platser på dessa enheter. Det är dock svårt att veta exakt tidsintervall.

Behovet av gruppbestäder beräknas minska i framtiden. När fler platser uppstår på kommunens gruppbestäder Gamla Landsvägen och Brogatan bör dessa platser fyllas av individer från Storgatan 33.

Hela Storgatan 33 bör därmed fasas ut och på sikt avvecklas.

Avveckla servicebestäderna på Storgatan 33 men behålla gruppbestaden

På Storgatan 33 så bor i dagsläget 7 individer. Två av de individer som bor utanför gruppbestaden i egna lägenheter har behov av att bo i en gruppbestad där närheten till personal är betydligt närmare än vad de har i dagsläget. Då det finns två platser tomma på Brogatan så skulle dessa bägge individer ganska omgående flytta in där.

Den tredje individen som bor utanför gruppbestaden har behov som kan tillgodoses i en lägenhet på något av våra boenden på Norrbacka. Då det finns ganska många tomma lägenheter som kommunen kan hyra där så kan även den flytten ske snart. Uppsägningstiden för servicelägenheterna är 3 månader.

Individerna som bor på gruppbestaden på Storgatan 33 har ett komplext omvårdnadsbehov och en eventuell flytt därifrån kräver noggrann planering och förberedelser.

Individerna på Övre och Nedre Norrbacka blir äldre och på sikt har även de ett behov av ett mer anpassat och tillgängligt boende.

Avtalet med hyresvärden gäller till den 31 december 2026 med 9 månaders uppsägningstid. Under denna period så kommer förvaltningen få en klarare bild över hur behovet av antalet platser på gruppbestäder ser ut.

Maria Frisäter

Socialchef

Tjänsteställe/Handläggare
Stöd- och omsorg

Mottagare
Kommunstyrelsens stöd- och
omsorgsutskott

Årsplanering och kontaktpolitiker stöd- och omsorg 2025

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts beslut

1. Årsplanering 2025 för kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskott antas.
2. Kontaktpolitiker för 2025 gäller enligt listan nedan:

Datum	Område	Chef	Kontaktpolitiker
2025-02-24	Hälsa- och sjukvård	Ingela Unnerbäck	
2025-03-24	Kyrkvägen	Annelie Skoglund	
2025-04-28	IFO myndighet	Sandra Gullberg / Maria Feltborn	
2025-05-26	IFO centrala resurser	Sandra Gullberg / Maria Feltborn	
2025-06-17	SF (LSS boende)	John Hansson / Stefan Baciritzis	
2025-08-25	SF (Boendestöd, daglig verksamhet, pers. ass mfl)	John Hansson / Stefan Baciritzis	
2025-09-22	Vammarhöjden / Åldersro	Jan Druidh / Petra Battel	
2025-10-27	Hemtjänst	Petra Schlichting / Leane Högberg	
2025-11-24			
2025-12-15			

Sammanfattning

Ärendebeskrivning

Ovan anges när respektive enhetschef inom stöd- och omsorg kommer till utskottet för att presentera sin verksamhet och svara på frågor från utskottet. Innan enhetschefen besöker utskottet förväntas kontaktpolitikerna besöka verksamheten. Besök i verksamheten planeras med enhetschef. Kontaktpuppgifter till respektive enhetschef tillhandahålls av kansliet.

Innehåll

Enhetschef ska vid besök hos utskottet redovisa:

- Fotografier på verksamhetslokaler och var verksamheten är lokaliserad

- Personalläge; nuläge, sjuktal, täthet och framtid
- Hur vikariesituationen ser ut
- Aktuella frågor i verksamheten
- Ekonomi
- Resultatuppföljning, åtaganden och verksamhetsmål
- Trender och tendenser inom verksamheten
- Redovisning av värdegrundsarbetet på enheten

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till

Kontaktpolitiker stöd- och omsorg
Enhetschefer stöd- och omsorg
Socialchef
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Maria Frisäter
Socialchef